

SKÆRTORS DAG AFTEN I SILKEBORG BAPTISTKIRKE

D. 9. APRIL 2009 KL. 18,00

AGAPEMÅLTID MED NADVER.

”Agape” betyder kærlighed. Den kærlighed, Gud elsker sin skabning med, og den kærlighed, som hans kærlighed tænder i vore hjerter.

IHUKOMMELSE

Det sidste måltid, Jesus spiste sammen med sine disciple, før han døde, var et påskemåltid. Det var her han indstiftede nadveren, hvor hans egne ord lyder til os: Gør dette til *ihukommelse* af mig.

Påskemåltidet er et *ihukommelses*måltid. For jøderne ihukommelse af Guds indgriben, da han førte folket ud af slaveri og fangenskab i Ægypten - for os ihukommelse af Guds indgriben, da han ved Jesu død og opstandelse førte os fra mørket over i lysets rige - fra syndens omklamring ud i friheden som Guds elskede børn.

På dansk bruger vi det lidt for gamle ord ”ihukommelse” i et forsøg på at ramme det, som ordet skal betyde. Her er tale om mere end at mindes noget, der skete engang. Den befrielseshistorie, der knytter sig til måltidet bliver deltagerens egen historie. En jøde, der deltager i påskemåltidet med den historie, der knytter sig til det, skal betragte sig selv som én af dem, der vandrede ud af Ægypten, så han kan ryste Sinaiørkenens sand ud af sine sandaler.

Ihukommelse er livsnær meddelagtighed.

Når vi her fejrer påskemåltid og nadver til ihukommelse af Jesus, må vi betragte os selv som meddelagte i Jesu død. Hver gang vi tager del i nadveren, har Jesus selv med ordene ”Gør dette til ihukommelse af mig”, givet os konkret og fuldgyldig del i hans død på korset - og dermed også i hans opstandelse. Når vi siger: ”Det var for min skyld, Jesus døde på det kors,” er det ikke blot en teoretisk, teologisk tanke eller symbolske ord. Det er konkrete ord. Hans død er min død - hans opstandelse er min opstandelse.

Paulus siger: ”Velsignelsens bæger, som vi velsigner, er det ikke fællesskab med Kristi blod? Brødet, som vi bryder, er det ikke fællesskab med Kristi legeme?” (1 Kor 10,16)

Ihukommelsen ved påskemåltidet synliggøres ved festens elementer - både den historie, der hører til og fortælles, og de ting, vi har på bordet og putter i munden.

En vigtig del af denne synliggørelse er de fire bægre, der drikkes i løbet af påskemåltidet. De har lidt forskellige navne alt efter, hvilken gren af traditionen man søger i.

- 1) Livets bæger eller Helligelsens bæger.
- 2) Frihedens bæger eller forklarelsens bæger. Til det bæger hører hele befrielseshistorien.
- 3) Velsignelsens bæger - det var ved det bæger, at Jesus indstiftede nadveren.
- 4) Håbets bæger.

1. BÆGER - LIVETS BÆGER

Jesus sagde: »Jeg har længtes meget efter at spise dette påskemåltid sammen med jer, før jeg skal lide, for jeg siger jer: Jeg skal aldrig mere spise det, før det fuldendes i Guds rige.« (Luk 22,15-16)

Vi skænker første bæger.

Det første bæger hedder ”Livets bæger”. det er en lovprisning af livet - en tak til Gud for livet, for skabelsen og for skabningen i taknemlig erkendelse af, at vi modtager livet og alt, hvad vi behøver at leve af og at leve for af ham.

Vi erkender og bekender også, at jorden og livet her er besmittet og ødelagt af synd. Det har vi andel i. Men Gud helligede sin skabning ved selv at blive en af os i sin Søn Jesus Kristus. Han var Gud lig, men

gav afkald og tog en tjeners skikkelse på og blev mennesker lig. Sådan åbner han sin favn for at tage imod enhver, som tager imod Jesus, Guds Søn, som blev et med os.

Så vil vi tage imod hinanden, som Gud i Jesus Kristus har taget imod hver af os - lad os ønske hinanden Guds fred.

Nu løfter vi det Livets bæger og hilser hinanden med den gamle jødiske salut, som betyder ”for livet” - ”L’chaim!”

2. BÆGER -FRIHEDENS BÆGER

Til frihedens bæger hører hele historien om Israeliternes udfrielse af slaveriet i Ægypten. Det er også vor historie, for det er et skridt på Guds frihedsvej med sin skabning. Gud sendte Moses og ved frygtindgydende tegn og undere - de ti plager - førte han os ud i friheden. Dødsenglen, som hærgede Ægypten skånede vore huse, da han så blodet af påskelammet på vore dørstolper. Vi drog ud i friheden. Og da Faraos hovmod fortrød og sendte sin hær efter os, åbnede Gud ved Moses stav det røde hav, så vi gik tørskoede over, mens Faraos hær druknede. Friheden var vores.

Men vi - vi tror og vi ved, at Gud tog et endnu større skridt sammen med os ad frihedens vej:

Da han sendte - ikke Moses, men - sin egen Søn til os i skikkelse af tømmeren Jesus af Nazaret.

Nu sad han dér sammen med os ved påskemåltidet. Det blev fejret ganske, som påskemåltidet var blevet fejret i 1300 år siden udvandringen af Ægypten. Men noget nyt, noget større var i gære. Plagerne ramte ikke fjenden, ikke undertrykkeren, men Guds Søn.

Jesus sagde: ”En af jer vil forråde mig.”

Og da disciplene ophidset spurgte, hvem det dog kunne være. svarede Jesus: ”Den, der dyster i skålen sammen med mig”.

På bordet stod en skål med saltvand og en skål med bitre urter. Som skik var, tog man de bitre urter, dypede dem i saltvand og spiste dem for at smage Israeliternes bitre smerte og deres salte tårer under fangenskab i Ægypten. Judas havde dypet i skålen sammen med Jesus. Det samme havde Peter, som siden skulle fornægte ham ”tre gange, før hanen galer” sagde Jesus - og alle de andre, som skulle lade ham i stikken.

Noget nyt var i gære - det var en anden smerte og andre tårer, disse bitre urter og saltvandet fortalte om: Jesu lidelse og død, som forestod. Jesus dypede i skålen sammen med Judas, sammen med Peter, sammen med alle de andre - alle os andre. Han tog ikke blot sin egen smerte på sig, men han tager del i den smerte, vi påfører os selv, hver gang vi forråder ham, fornægter ham, svigter ham.

På bordet her står små skåle med pesto af bitre urter og skåle med saltvand. Nu tager vi et lille stykke brød, dyster det i de bitre urter og i saltvandet til ihukommelse af Jesu bitre smerte og hans tårer - at han tager del i vor smerte og vore tårer.

... ..

Senere på aftenen brød Jesus traditionen. Fra nu af skulle dette måltid handle ikke om Moses og israelitterne, men om ham selv om os. Han indstiftede den hellige nadver, som vi skal fejre om lidt. Så sang de lovsangen, forlod huset og gik uden for byen til en olivenlund - Getsemane.

Her blev Jesus grebet af dyb angst. Han, der var Guds Søn, var ingen guddommelig supermand, men blot en tømmer fra Nazaret. I sin angst bad han: ”Far, hvis det er muligt, så lad dette bæger gå mig forbi. Dog ske ikke min, men din vilje.”

Mens han bad, kom tempelvagten svært bevæbnet og med Judas i spidsen. Vi flygtede alle sammen og lod Jesus i stikken.

De tog ham med til ypperstepræstens gård. Peter fulgte efter på afstand. Han kom helt ind i gården og kunne høre, hvordan de førte falske vidner mod Jesus for at få ham dømt. Da en af de andre ved bålet i gården genkendte Peter som en af Jesu følgesvende, benægtede han ethvert kendskab til ham. Det gjorde han hele tre gange - så galede hanen.

Jesus blev ført til den romerske guvernør tidligt fredag morgen. Præsterne rejste anklager mod ham om forræderi mod kejseren - ”Han gør sig selv til konge!”. Pilatus troede dem ikke.

En stor hob mennesker havde samlet sig.

Pilatus lod Jesus hudflette med en nihalet kat. Soldaterne satte en krone af flettet tjørn på hovedet af ham og kastede en rød soldaterkåbe over hans skuldre. Sådan blev han vist frem til moro for hele hoben.

Kunne de ikke se, at denne ynkelige skikkelse var uskadelig.

Pilatus forsøgte også at gøre sig populær - han ville frigive en fange i anledning af påsken - Jesus eller Barabbas, som var dømt for oprør og mord. Hoben forlangte Barabbas frigivet og Jesus korsfæstet. Så gav Pilatus efter.

Jesus fik lagt bjælken over sine skuldre og blev ført uden for byen til henrettelsesbakken Golgata. Der korsfæstede de ham sammen med to røvere - en på hver side af ham.

Mens de hamrede nagler gennem hans håndled og hans fødder, bad han: "Far, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør."

Det var klokken 9, han blev korsfæstet. Han hang dér i formiddagssolen.

Forbryderen ved siden af lovede han: "I dag skal du være med mig i paradiset."

Jesu mor havde vovet sig helt ud på henrettelsesbakken sammen med disciplen Johannes. De stod dér og så op på Jesu kors. "Se, det er din Søn," sagde Jesus, "Det er din mor."

Ved middag blev solen som formørket - det blev mørk nat midt op dagen. Jesus råbte: "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?" At Gud bliver menneske er et stort mysterium, men dette er et større mysterium: At Gud bliver gudsforladt. Så dybt ned i mørket gik han sammen med os.

Så hang han dér i mørket endnu tre timer. Henad klokken tre sagde han: "Jeg tørster!" - Tidligere havde han sagt: "Den, der tror på mig, fra hans indre skal der rinde strømme af levende vand." - Jeg tørster, sagde han. De gav ham noget eddike med malurt.

Da han havde fået det, brugte han sine sidste kræfter til at råbe: "Det er fuldbragt!"

Så hviskede han: "Far, i dine hænder betror jeg min ånd!"

Så døde han.

Forhænget i templet flængedes fra øverst til nederst.

Der var kun tre timer tilbage, inden sabbaten begyndte. I al hast blev han lagt i en klippegrav i nærheden.

Det er frihedens historie.

Hvordan kan denne grumme historie være frihedens historie?

Jo, hver gang vi tager os selv til fange i selvpåført smerte, fordi vi svigter, er han hos os og bærer med på vor smerte.

Da Barabbas gik fri i stedet for Jesus, var det mig, der gik fri.

Da han bad: "Tilgiv dem", var det os han bad for.

Løftet til forbryderen om paradiset, er hans løfte til os.

Da han gav sin mor til Johannes og Johannes til sin mor, gjorde han alle sine disciple - også os i dag - til sine brødre og søstre. Ikke kun Marias børn, men den levende Guds børn.

Og om vi rager ud i det tætteste, gudsforladte mørke i vort liv, så kender han det, og er os nær også dér.

Og når vi oplever os åndeligt dehydrerede - der er ikke så meget som en dugdråbe af levende vand i os - så kender han det, og er os nær også dér.

Da han råbte. "Det er fuldbragt!" var det vores frelse, der var fuldbragt.

Og da han bad: "Fader, i dine hænder betror jeg min ånd," viste han os frihedens vej ind til vor Himmelske Far.

Da forhænget i templet flængedes blev der fri adgang til det Allerhelligste - til Gud selv, vor Far.

Og når vi tager vort sidste åndedrag og forlader denne verden, så kender Jesus vejen og går med os.

For historien slutter ikke dér.

På søndag skal vi høre råbet: "Kristus er opstanden!" Han lever og vi skal leve!

L'chaim!

3. BÆGER - VELSIGNELSENS BÆGER

Jesus tog et brød, takkede og brød det, gav dem det og sagde: »Dette er mit legeme, som gives for jer. Gør dette til ihukommelse af mig!« Ligeså tog han bægeret efter måltidet og sagde: »Dette bæger er den nye pagt ved mit blod, som udgydes for jer. (Luk 22,17-20)

Paulus siger: ”Velsignelsens bæger, som vi velsigner, er det ikke fællesskab med Kristi blod, og brødet, som vi bryder, er det ikke fællesskab med Kristi legeme?” (1. Kor. 10,16)

Jo, det er. Så lad også os sige tak for brødet og for velsignelsens bæger.
(Der bedes fri takkebøn for brød og bæger - bønnen afsluttes med Fadervor.)

Brødet - vi bryder brødet for hinanden og rækker det til sidemanden med ordene: ”Jesu Kristi legeme givet for dig.”

Bægeret - Vi skænker for hinanden af bægeret med ordene: ”Jesu Kristi blod udgydt for dig.”

Herren velsigne dig og bevare dig,
Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig,
Herren løfte sit ansigt mod dig og give dig fred.

4. BÆGER - HÅBETS BÆGER

Jesus sagde: ”Jeg siger jer: Fra nu af skal jeg ikke drikke af vintræets frugt, før den dag jeg drikker den som ny vin sammen med jer i min faders rige.” (Matt. 26,29)

Det er vort håb - ikke en drøm, grebet ud af luften, men et løfte givet os af den levende Guds Søn, som i sin grænseløse kærlighed gav sig selv for vor frelse. En dag skal vi sidde til bords med Abraham, Isak, Jakob, Moses, Peter, Johannes, Maria og med Jesus selv, ansigt til ansigt. Så løfter han sit bæger og siger til os: Til Livet - L'chaim!

BØN

Herre Jesus Kristus.

Du gav dig selv helt og fuldt til os og for os.

Vi begriber ikke en kærlighed så stor,
men din kærlighed griber os.

Ved din død på korset har du gjort os til den levende Guds børn, dine brødre og søstre.

Ved din opstandelse har du givet os evigt liv med den levende Gud, vor Far.

Ved din Ånd har du gjort dette til livsnær virkelighed nu og her, hvor vi er,
hvor vi bor, hvor vi færdes, hvor vi mødes i dit navn.

Vi kan ikke takke dig nok.

Men tag os selv, med alt hvad vi er og har og kan,

form os ved din Hellige Ånd

til stadig mere at ligne dig -

til at følge dig ad kærlighedens og tjenestens vej,

så mennesker i dag ser din kærlighed, oplever din nåde,
og lovpriser dig, hellige Gud.

Vis os din vej, og gør os villige til at gå den,

indtil du kommer igen, og vi skal se dit rige bryde frem overalt.

Vi beder: Kom, Herre Jesus, kom!

Amen.